

معماری خانه

اولا نیلندر

www.ketab.ir

برگردان

دکتر محمدصادق فلاحت

استادیار گروه معماری دانشگاه زنجان

سرشناسه : نیلاندر، اولا
 Nylander, Ola
 عنوان و نام پدیدآور : معماری خانه / اولا نیلاندر؛ برگردان محمد صادق فلاح.
 مشخصات نشر : زنجان: دانشگاه زنجان، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۱۹۰، ۶ ص.
 شابک : ۵۰۰۰۰ ریال: 978-964-8885-35-4
 یادداشت : عنوان اصلی: The architecture of the home, 2002.
 موضوع : معماری خانگی — سوئد
 موضوع : معماری — سوئد — تاریخ — قرن ۲۰ م.
 موضوع : معماری خانگی — سوئد — نمونه پژوهی
 شناسه افزوده : فلاح، محمدصادق، ۱۳۴۷ -
 شناسه افزوده : دانشگاه زنجان
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ عم ۷۲۸۲/۱ NA
 رده بندی دیویی : ۷۲۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۰۵۷۴۳

انتشارات دانشگاه زنجان

عنوان	: معماری خانه
مؤلف	: اولا نیلاندر
مترجم	: دکتر محمدصادق فلاح
صفحه آرای	: سکینه امیری
طرح روی جلد	: سیدمحمد رضا حقگو (رسا)
چاپ	: طیف نگار
چاپ اول	: تابستان ۱۳۹۰
شمارگان	: ۱۱۰۰ نسخه
قیمت	: ۵۰۰۰۰ ریال
نشانی	: زنجان، کیلومتر ۵ جاده تبریز، دانشگاه زنجان، حوزه معاونت پژوهشی، واحد انتشارات
تلفن	: ۰۲۴۱ - ۵۱۵۲۶۴۱ - فکس: ۰۲۴۱ - ۲۲۸۳۰۷۷
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۸۵-۳۵-۴

ISBN:978-964-8885-35-4

فهرست

مقدمه مترجم	۱	سازماندهی فضایی	۵۹
پیش‌گفتار	۳		
فصل نخست: مقدمه	۷	فصل چهارم: مطالعه موردها	۶۵
کیفیت‌های معماری خانه	۱۰	مجموعه مسکونی "لیندولمن"	۶۶
معماری خانه	۱۱	مجموعه مسکونی "ستام هولمن"	۸۵
ویژگی‌های محسوس و نامحسوس	۱۳	مجموعه مسکونی "هسترا"	۱۰۵
هدف پژوهش	۱۴	مجموعه مسکونی "نورکینگ"	۱۲۷
محدوده پژوهش	۱۴		
فصل دوم: راهبری پژوهش معماری	۱۵	فصل پنجم: بررسی ویژگی‌های مؤثر	۱۴۹
روش‌های تحقیق کیفی	۱۶	مصالح و جزئیات	۱۵۰
چهار مجموعه مسکونی مورد مطالعه	۱۷	محوربندی	۱۵۳
تفسیر علمی داده‌ها	۱۹	محصوریت	۱۵۵
مصاحبه‌ها	۲۰	حرکت	۱۵۹
		فرم فضایی	۱۶۲
		نورگیری	۱۶۵
		سازمان دهی فضایی	۱۶۸
فصل سوم: بررسی عوامل مؤثر خانه	۲۳		
مصالح و جزئیات	۲۴	فصل ششم: نتیجه گیری	۱۷۷
محوربندی	۳۰	واقعی بودن	۱۷۸
محصوریت	۳۵		
حرکت	۴۲	پی‌نوشت‌ها	۱۸۳
فرم فضایی	۴۶	منابع	۱۸۷
نورگیری	۵۱		

مقدمه مترجم

خانه همواره به عنوان بنیادی‌ترین عامل مکان‌مندی، استقرار و سکونت انسان بوده است. معماری خانه در طول زمان متحول شده و تغییرات زیادی به خود دیده است. در دوران جدید با افزایش جمعیت، توسعه شهرنشینی و تغییرات شدید اقتصادی و فرهنگی، کیفیت خانه دگرگون شده و معماری خانه نیز در پی ایجاد هماهنگی مفهوم خانه با فرهنگ تغییرات زیادی یافته است. در دوران مدرن، رویکرد معماران و پژوهشگران به خانه، بیشتر جنبه‌های ساختاری، کالبدی، عملکردی یا تکنیکی داشته و این جنبه‌ها در دانشگاه‌ها و مدارس معماری تدریس شده و نتایج آنها به صورت ضوابط طراحی،

دیگر ارتباط برقرار کند، پیوندی که به صورت یکپارچه در کمتر کتاب معماری یافت می‌شود. این کتاب طراحان را با نتیجه کار و اندیشه معماران آشنا می‌کند. مطالعه این کتاب به طراحان مسکن، معماران، دانشجویان معماری و به همه آنهایی که در خانه‌ای زندگی می‌کنند، توصیه می‌شود.

لازم به ذکر است که اصل این کتاب به زبان سوئدی نوشته شده است و انتشارات "جان وایلی" آن را به انگلیسی ترجمه و منتشر کرده است. کتاب حاضر از انگلیسی به فارسی برگردانده شده است.

بی‌گمان ترجمه این کتاب بدون کمک‌های خانم سکینه امیری که زحمت تایپ، صفحه‌بندی و ویرایش نهایی کتاب را انجام دادند میسر نبود که از ایشان تشکر می‌کنم. همچنین لازم می‌دانم از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر علیرضا عینی‌فر که همواره مشوق اینجانب در ترجمه این کتاب بودند و در مراحل ترجمه نکات بسیار مهمی را به بنده تذکر دادند، سپاس‌گزاری نمایم.

محمدصادق فلاحت

فروردین ماه یک هزار و سیصد و نود

دستورالعمل‌ها و مقررات ساختمان در اختیار مهندسان و طراحان مسکن قرار گرفته است. پس از جنگ جهانی دوم با افزایش نیاز به طراحی مجموعه‌های آپارتمانی و مسکن انبوه، ویژگی‌های عینی خانه بیشتر مورد توجه قرار گرفت و ویژگی‌های غیرمادی و فضایی معماری خانه به فراموشی سپرده شد. اما در دوره معاصر با توجه بیشتر به جنبه‌های ذهنی و هویتی انسان، نیاز به پژوهش‌هایی در زمینه‌های ادراکی و معنایی خانه به شدت احساس می‌شود.

کتاب حاضر به بررسی جنبه‌های غیرمادی و ذهنی خانه پرداخته و با بررسی مجموعه‌های مسکونی، برخی از مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر حس ساکنان را مشخص کرده و آنها را تفسیر می‌کند. این شاخص‌ها عبارتند از: مصالح و جزئیات، محوربندی، محصوریت، حرکت، فرم فضایی، نورگیری و سازماندهی فضایی. این کتاب با استفاده از روش پژوهش مناسب و انتخاب نمونه‌های موردی و ارزیابی و تحلیل دقیق شاخصه‌های کیفی توانسته است نتایج جالبی به دست آورد و نمونه مناسبی در استفاده از روش تحقیق کیفی در معماری مسکن نیز باشد.

این کتاب، راهنمای طراحی مسکن نیست و استانداردهایی برای طراحی ارائه نمی‌کند، "اولا نیلاندر" در این کتاب سعی می‌کند بین مفاهیم انسانی، طبیعی، حسی و پدیدارشناسی از یک سو و ویژگی‌های کالبدی از سوی

پیش‌گفتار

این کتاب بر اساس پایان‌نامه دکترایم با عنوان "ویژگی‌های منحصربه‌فرد خانه" تألیف شده است. پایان‌نامه دکترای من در اکتبر سال ۱۹۹۸ در بخش نظری و زیبایی‌شناسی کاربردی گروه طراحی ساختمان دانشکده معماری دانشگاه تکنولوژی چالمرز در گوتنبرگ سوئد ارائه شده است.

انتشارات "جان وایلی" مرا به تجدید نظر در رساله و چاپ این کتاب ترغیب کرد. در اصلاح متن پایان‌نامه و تحریر این کتاب تلاش شد ساختار علمی و آکادمیک پایان‌نامه مانند بخش‌های بیان مسئله، مطالعه موردی و نتیجه‌گیری بدون تغییر باقی بماند، اما برای تأکید بر مفاهیم بنیادینی که هدف

اصلی این کتاب است، تغییراتی در متن رساله به وجود آمد. از این رو در کتاب حاضر اهداف، حوزه و روش‌شناسی پژوهش نسبت به متن اصلی، توضیحات کمتری دارد و اسناد و مدارک مطالعه‌موردی نیز خلاصه شده‌است.

طرح اصلی پژوهش بر اساس ویژگی‌های معماری کشور سوئد و منطقه اسکاندیناوی سازماندهی شده بود. در بازنگری و چاپ کتاب شاید لازم به نظر می‌رسید که موردهای بین‌المللی نیز به آن اضافه گردد، اما از آن جا که هدف کتاب تبیین رابطه میان معماری و ویژگی‌های فضایی بود و تأثیر ویژگی‌های معماری بر سکونت، فرایندی است که تقریباً در بسیاری از کشورها مشابه است. به نظر می‌رسد نتایج به‌دست آمده قابلیت استفاده در مناطق وسیعی از جهان را داشته باشد.

اولا نیلندر

سوئد، گوتنبرگ

ژانویه ۲۰۰۲